

Nukunu

OKO
HURIKÁNU

Prohlédnutí iluzí

MAITREA

OKO
HURIKÁNU

OKO HURIKÁNU

Prohlédnutí iluzí

Nukunu

Přeložil Kamil Pinta

MAITREA

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Nukunu

[Hare has no horns. Česky]

Oko hurikánu : prohlédnutí iluzí / Nukunu ; z anglického originálu

A hare has no horns ... přeložil Kamil Pinta. -- První vydání v českém jazyce. --

Praha: Maitrea, 2016. -- 121 stran

ISBN 978-80-7500-200-6

111.61 * 233-852.5U * 159.922 * 2-584.5 * 130.1/.3 * 159.923.2 * 165.322 * 2-312.6

– skutečnost

– májá

– vědomí

– duchovní cesta

– duchovní zkušenosti

– sebepoznání

– duchovní poznání

– duchovní probuzení

– populárně-naučné publikace

– rozhovory

13 – Filozofie ducha [5]

Nukunu

Oko hurikánu

A Hare Has No Horns

Copyright © Nukunu Jørgen Larsen, 2011

Translation © Kamil Pinta, 2015

Czech edition © MAITREA a.s., Praha 2016

ISBN 978-80-7500-200-6

*Tuto knihu věnuji všem báječným
duchovním hledačům a učitelům, s nimiž
jsem měl to štěstí se v životě setkat.*

*I díky jejich zájmu mě dodnes baví
prozkoumávat toto nezměrné tajemství.*

PŘEDMLUVA

Slovní spojení „oko hurikánu“ je metaforou stavu, kterého musíme dosáhnout, chceme-li strhnout závoj iluzí.

Svět, který vnímáme našimi šesti smysly (šestým je myšlení), není skutečný. Svět vnímaný smysly je zástěrkou, clonou zakrývající skutečnost.

Můžete se zeptat: „Jaký je rozdíl mezi skutečným světem a světem vnímaným smysly?“

Skutečný svět nepodléhá změnám, je stále stejný. On a vy, vaše nejnižší realita, jste jedním.

Skutečný svět je pravým, blaženým, čirým a absolutním vědomím.

Svět iluzí – projevený svět – je proměnlivý, věčně v pohybu. Zdá se, že existuje, při hlubším pohledu v něm však nenajdete nic trvalého. Je nestálý a prchavý. Východní filosofové jej nazývají *májá* (velkou zdí reality).

Svět iluzí je plný bolesti a utrpení. Vzbuzuje pocit odcizení a oddělenosti.

Skutečný svět je ve světě iluzí skryt. Jak naznačuje rčení „Zajíc nemá rohy“, je třeba podívat se hlouběji, probořit zeď *májá*.

Jak na to? Musíme se naučit rozlišovat mezi iluzí a skutečností.

* Původní název knihy – „*Hare Has No Horns*“ (Zajíc nemá rohy) – je rčením, jímž autor rovněž poukazuje na nutnost vzdát se klamných představ – pozn. překl.

Rozlišovat znamená „vidět srdcem“. Znamená to prožívat bez nálepek a pojmů. Proto mluvím o „vidění srdcem“ – srdce nezná slova; zná jen důvěrnou blízkost.

Srdce je čtvrtou dimenzí. Když vnímáte zkušenost v tomto rozměru, jste s ní zajedno, nic vás od ní nedělí, a trojrozměrný svět je ve čtvrtém rozměru obsažen.

Tento způsob vnímání je absolutně uspokojující a celistvý. Je to, jako bychom doslova žili v tom, co vnímáme.

Tento rozměr je prostý utrpení a je prožíván jako podivuhodná prázdnota. Podivuhodná proto, že je nevysvětlitelná; nelze ji popsat slovy. Je *mystická*.

Přestože ji nelze pojmenovat, lze na ni alespoň ukazovat a má smysl ji hledat.

A ještě jedna věc: přestože ji mysl nepřetržitě hledá, už z podstaty věci ji nemůže pochopit; jakmile se ale tato mysl přiblíží k pravdě, utiší se.

Tím, co hledáme, jsme my sami. Jsme dokonalí a úplní. To je náš přirozený stav, s nímž jsme ztratili kontakt, protože jsme se nechali pohltit *májá*. Slova ukazující k pravdě mohou rozeznít cosi tak hluboko v nás, že procitneme k tomu, čím jsme. Tato „chvilí jasnosti“ může trvat zlomek vteřiny, několik hodin, dnů, nebo po zbytek naší fyzické existence v tomto těle.

Otázky a odpovědi, z nichž je sestavena tato útlá knížka, mají ukazovat cestu k pravdě a usnadnit vám její hledání. Při čtení některých pasáží možná zjistíte, že vaše mysl utichla! Došlo k rezonančnímu efektu zvanému transmisi.

Následující otázky mi byly položeny při satsanzích během posledních dvou let.

Bud'te normální

Otázka 1:

Připadá mi, že abych dosáhl osvícení, musím se proměnit v něco jiného, než čím jsem teď. Je to tak?

prosinec 2009

Nukunu:

Ano i ne. Ano, protože jste se vzdálil svému přirozenému stavu. Ztratili jste kontakt se svým skutečným já. Ztotožňujete se se svou sobeckou myslí, a proto žijete v oddělenosti a bolesti.

Jste čirým vědomím, které je matkou všeho; vědomí je tedy také realitou dvojnosti „já – zkušenost“. V nevědomém stavu vědomí věří, že je pouhým střípkem sebe sama: že je „já“. V nevědomém stavu tedy věříme, že jsme odděleným jsoucnem obdařeným myslí (subjektivitou), které přebývá v objektivním světě, od něhož jsme my – subjekt (sobecká mysl) – oddělení. Takže ano, musíme se vrátit ke své přirozenosti, abychom poznali, že naší totožností je vědomí. Přitom ale platí, že vědomím jsme stále, ať tomu věříme, nebo ne.

Při jednom satsangu se mě kdosi zeptal: „Pokud dosáhnu osvícení, co bude s mou rodinou? Kdo se o ně postará?“ Odpověděl jsem: „Tatáž realita, která se o ně stará teď. Vy se jen domníváte, že se o ně staráte. Realita o ně pečuje bez ohledu na vaše domněnky!“ Život je děj, který pokračuje nehledě na to, co si myslíme. Ve své nevědomosti věříme, že jsme to my, kdo rozhoduje a volí. Z hlediska probuzené mysli však neexistuje

žádné oddělené jsoucno, které by neslo zodpovědnost. Jediným konajícím i předmětem konání je samo vědomí.

Nemusíte se tedy proměňovat v něco, čím nejste. Být osvícený znamená být jednoduše tím, čím jste vždy byl a budete, ať si to uvědomujete, nebo ne. Jak si to můžete uvědomit? Tak, že se odevzdáte tomu, co je, necháte věcem volný průběh. Pak se mysl uvolní a přestane bojovat sama se sebou. Jakmile tento boj ustane, to, čím jste a čím vždy budete, se rázem projeví.

Všechno je vědomí

Otázka 2:

Co znamená všudypřítomnost, vševědoucnost a všemohoucnost?

Prosinec 2009

Nukunu:

Všichni lidé jsou všudypřítomní, vševědoucí a všemohoucí! Ne každý si to ale uvědomuje.

Když se díváte na nebe, nebo na jakýkoli jiný předmět, máte za to, že pozorujete subjektivní obraz něčeho, co existuje vně vás. Myslíte si, že nebe je objektivní jev a že to, co vám ukazuje vaše mysl, není objektivní nebe, ale pouze jeho odraz.

Mysl ve své pomýlenosti rozkládá každou zkušenost na tři části: objektivní nebe, subjektivní zobrazení nebe (nebe proměněné myslí v osobní zkušenost) a konečně vás, prožívající subjekt. Lidé dvacátého a jednadvacátého století byli a jsou vychováváni v tomto paradigmatu. Všichni věří, že tomu tak je, přestože existenci objektivního světa, jehož subjektivní obraz má lidská mysl tvořit, nelze prokázat.

Moderní věda a kvantová fyzika dodnes marně hledají důkaz existence hmoty. Vědci, kteří hmotu zkoumají, se shodují v závěru, že jediné, co existuje, je energie. Hlubší zkoumání pak ukazuje k svrchované existenci vědomí. Kvantová fyzika tak v poslední době vstupuje na půdu mystiky.

V okamžiku probuzení člověk jednoduše „ví“, že vše, co vnímá, je psychický jev. Ví to; všechno je vědomím. Jak si tím může být jistý? Protože s probuzením přichází uvědomění, že já sám jsem vědomím.

Probuzený člověk prožívá svět jevů zevnitř, neodděluje ty a já. Místo „já a svět“ říká „já jsem svět“. Je to jako ve snu: snící vytváří imaginární světy. A ráno? Když se probudíte, sen se vším, co obsahoval, se rozplyne a ten, kdo jej snil, vyjde opět najevo. Byl tu celou dobu, jen jste si ho neuvědomovali.

Při duchovním probuzení dochází k něčemu podobnému: přestáváme se ztotožňovat s egem (postavou ve snu) a identifikujeme se s vědomím (tím, kdo sní).

Když se ráno probudíme, víme, že sny, které se nám v noci zdály, jsou výplody naší mysli. Stejně tak když se probudíme duchovně, víme, že život, který se odvíjel, odvíjí a bude odvíjet, je dílem nás jako vědomí. V tomto smyslu jsme tvůrci svých životů a v tomto smyslu jsme všudypřítomní, vševědoucí a všemohoucí!

Toto tvrzení nemůže pochopit člověk, který pohlíží na život dualisticky. Dokud jsme přesvědčení, že existuje vnější svět, do něhož jsme vrženi, nemůže takové konstatování dávat smysl.

Představa, že jsme kdekoli a v kterémkoli okamžiku součástí kteréhokoli předmětu, je dualistickému chápání cizí. Copak je to možné? Jak bychom mohli být současně mořem, stromy i člověkem, s nímž hovoříme? Všudypřítomnost, vševědoucnost a všemohoucnost jsou pravdy, které může pochopit jen osvětlená mysl.

Na všech církevních pohřbech, kterých jsem se v Dánsku účastnil, pronesl kněz při obřadu větu: „Hospodin dal, Hospodin vzal, jméno Hospodinovo budiž požehnáno.“ Tato slova lze chápat dvojím způsobem. Exotericky – z hlediska běžné dualistické mysli – znamenají cosi jako: Hospodin, Otec, Bůh, dává člověku tělo a opět mu je bere. Představu,

že člověk je svým tělem, podporuje i jiná věta pronášená na pohřbech: „Prach jsi a v prach se obrátíš.“

Z hlediska probuzené myslí je „Hospodin dal, Hospodin vzal, jméno Hospodinovo budiž požehnáno“ úžasným konstatováním. V každé životní situaci existuje pouze jeden konající, nikoli dva! Je to jedna a tatáž realita, která dává i bere. Když od někoho něco zdánlivě přijímáme, je tu zdánlivý příjemce a my, zdánlivý dárce. Procesu se z našeho pohledu účastní dvě odlišná jsoucna. Hlubší pohled však odhalí jinou skutečnost: dárce a příjemce jsou totéž. Jako ve snu: když si mezi sebou něco předají dvě postavy, jsou skutečně dvě? Není to jen hra snícího, který vytváří obě postavy i to, co si předávají?

Krásná je také věta „Hospodin budiž požehnán“. Všichni si můžeme uvědomit svou totožnost s Bohem. V tomto smyslu je Hospodin požehnaný!

Tato požehnanost má nesmírnou hloubku. Každá probuzená duše vám řekne, že Stvořitel a stvořené jedno jsou. Křesťané mluví o *unio mystica*, hinduisté říkají „*Tat tvam asi*“ („Ty jsi to“). V tom spočívá ona požehnanost.

Ve většině náboženských tradic, v hinduismu zvláště, je běžnou součástí náboženské praxe obětování pokrmů a květin božstvu. Po odevzdání oběti ji dárce a kněz společně konzumují. Většina hinduistů chápe tento akt doslovně: „Odevzdávám něco svému Bohu.“ Někteří dokonce věří, že múrti nebo socha božstva skutečně jejich oběť nějakým způsobem pozře.

Obětování má ale hlubší význam: je to rituál, který nám má připomenout, že vše, co odevzdáváme, odevzdáváme Bohu, a když odevzdanou obět jíme, pojídá ji Bůh.

Poušť pravdy

Otázka 3:

Připadám si, jako bych žila na poušti.

leden 2010

Nukunu:

To je skvělé!

Jistě znáte příběh o Ježíši Kristu, který odešel na poušť, aby se tam postil.

Nakonec se mu zjevil ďábel a pokoušel ho. Řekl mu: „Když mě budeš následovat, tohle všechno bude tvoje!“ A ukázal na lidský svět se vším, co v něm je.

Tento příběh je třeba chápat v hlubším významu. Jakmile si uvědomíte, že nic z toho, co vám svět může dát, není trvalé, že se každá šťastná chvílka, kterou vám mysl (zkušenosti) nabízí, dříve nebo později promění ve svůj opak – láska v nenávist, radost v žal atd. –, zjistíte, že jedinou trvalou realitou je vaše nejnítěrnější, pravé já. Říká se mu také „přirozenost myslí“.

Vše, co vnímáme a prožíváme, je ve své podstatě přirozeností myslí. To, co nám ukazují naše smysly, je pouhou iluzí pravdy, nikoli pravdou samotnou. Kdo si toto uvědomí, je probuzen.

„Jeden súfijský mistr umíral a všichni jeho žáci se těšili, že budou moci konečně nahlédnout do knihy, z níž čerpal všechnu svou moudrost. Jen co mistr vydechl naposled, nahnuli se nedočkavě do jeho pokoje a otevřeli starobyrou knihu. Všechny stránky byly prázdné kromě jediné, kde stálo: „Moudrým je ten, kdo zná rozdíl mezi nádobou a jejím obsahem.“

Obsah (přirozenost myslí) je ve všech nádobách (zkušenostech) stejný. Ďáblem jsou sliby sobecké myslí – vždy falešné, vždy plané!

Mysl nám slibuje stále nové, růžové obzory, ať se ale pachtíme sebevíc, k obzoru nikdy nedojdeme. To, že si připadáte jako na poušti, je známkou zralosti; sobecká mysl (ďábel) je zoufalá, nedaří se jí zapálit vás pro další projekt! Proto vám připadá, že jste na poušti. Pouští je mysl zbavená tužeb. Když se mysl začne ztišovat, můžeme si připadat vyprahlí, protože jsme zvyklí na „šťavnatý“ život s roztouženou myslí plnou nadějí a očekávání. Jen klidně zůstaňte, kde jste, zůstaňte vědomá. Vaše pravé já není nudné a vyprahlé, ale nepopsatelně krásné.

Probuzení má jedinou nevyhnutelnou podmínku: „Mysl musí umlknout!“ Slýcháme o krásách osvícení a začneme je hledat; slyšíme, že osvícení přináší blaženost, lásku a svobodu, a osvícení se stane naším novým vytouženým cílem. Ano, vedlejším důsledkem uvědomění si toho, co jsme nikdy neztratili, je hluboké smíření. Toto uvědomění však přichází až poté, co zanecháme všeho hledání!

Nic z toho, co jsme až doposud znali, nám nesmí stát v cestě. Chceme-li se skutečně probudit, musíme se vzdát všech představ, které máme o lásce, pravdě, svobodě a míru. Za první, všechny naše představy lásky a míru jsou vzpomínky; myšlenky tak svůdné, že se stávají překážkami na cestě k pravdě, jíž je bezpojmové vědomí. Za druhé, ať si tuto skutečnost představujeme jakkoli, s našimi dosavadními zkušenostmi nemá nic společného.

Abychom do této skutečnosti mohli vstoupit, musíme být zcela nazí, s myslí zbavenou všech pojmů a představ. Až tehdy a jedině tehdy, když odstraníme všechny představy Boha, se nám tato skutečnost může spontánně otevřít a my si můžeme uvědomit božskost, jíž jsme.

Skutečné pochopení je skokem za hranice rozumového chápání

Otázka 4:

Myslím, že rozumím tomu, co říkáte o všímání si a chápání pomíjivosti všech věcí, a přesto stále propadám iluzím závidi a strachu!

leden 2010

Nukunu:

Kdo je tím, kdo chápe pomíjivost života a všímá si jí? I toto přihlížející „já“ je pomíjivé a iluzorní.

Představte si, že se díváte na film. Chvílemi vás může zcela pohltit; zapomenete, že sledujete film! Ztotožníte se s ním. Vzápětí zjistíte, že jste se nechala strhnout, a uvědomíte si samu sebe, sledující film.

Snaha zůstat vědomý se nazývá bdělou pozorností. Drtivá většina lidí kolísá mezi zapomněním a bdělou pozorností. Čas od času podlehnou strachu, zlosti a dalším hlubokým stavům mysli. V těchto stavech *nemají* strach nebo zlost; *jsou* jimi. Ztotožní se s nimi. Ztotožnění se je nevědomý, snění podobný stav. A trýznivý, protože jsme vláčeni hnutími své mysli; nemáme ponětí, kým doopravdy jsme.

Jakmile začneme hněv vědomě prožívat, místo abychom jím byli, přestáváme se ztotožňovat. Ještě ale nejsme vědomí ani probuzení; je to jen